

**Strategia Rozwoju
Kolegium Indywidualnych Studiów
Międzyobszarowych
Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
na lata 2026-2029**

projekt do konsultacji ze Wspólnotą Uczelni

Wstęp

Kolegium Indywidualnych Studiów Międzyobszarowych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (KISM UŚ) stanowi unikatową jednostkę edukacyjną, testującą innowacyjne modele dydaktyczne, której misją jest kształcenie wszechstronnych, krytycznie myślących absolwentów, zdolnych do twórczej integracji wiedzy z różnych obszarów nauki. KISM aspiruje do roli lidera transformacji edukacyjnej w regionie i na arenie międzynarodowej.

Oferując osobom studiującym elastyczne, spersonalizowane ścieżki kształcenia, Kolegium odpowiada na wyzwania współczesnego świata, w którym interdyscyplinarność, umiejętność adaptacji oraz kompetencje społeczne zyskują coraz większe znaczenie.

Strategia KISM UŚ definiuje kluczowe kierunki działań na najbliższe lata, zgodne z misją i wizją rozwoju Uniwersytetu Śląskiego, odpowiadające aktualnym trendom w szkolnictwie wyższym oraz rosnącym oczekiwaniom społecznym i gospodarczym wobec absolwentów uczelni.

W szczególności, dokument określa cele związane z:

1. systematycznym pozyskiwaniem kandydatów na studia oraz efektywnym ograniczaniem zjawiska rezygnacji z kształcenia;
2. rozwijaniem oferty dydaktycznej w sposób dynamicznie reagujący na zmieniające się i prognozowane potrzeby społeczne;
3. wzmacnianiem sprawczości i upodmiotowienia studentów oraz uczestników szkół doktorskich;
4. stałą poprawą warunków studiowania;
5. budowaniem i wdrażaniem efektywnego systemu oceny jakości kształcenia oraz wsparcia dydaktyki.

Strategia ta powstała w efekcie wspólnej refleksji społeczności Kolegium i stanowi drogowskaz dla dalszego rozwoju jednostki, umacniając jej pozycję jako nowoczesnego, otwartego i elastycznego środowiska akademickiego.

Misja Kolegium ISM

Kolegium Indywidualnych Studiów Międzyobszarowych UŚ tworzy nowoczesną przestrzeń kształcenia akademickiego, umożliwiającą studentom twórczą integrację wiedzy z różnych dziedzin nauki, rozwój kompetencji interdyscyplinarnych i społecznych oraz przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym.

Wizja (2025-2029)

Działalność Kolegium ISM wyrasta z przekonania, że edukacja to nie tylko przekazywanie wiedzy, ale przede wszystkim wspólna droga – proces kształtowania podmiotowości, odpowiedzialności i twórczego myślenia. Nasze podejście opiera się na trzech wzajemnie splecionych wymiarach: programie studiów wspierającym indywidualny rozwój intelektualny i tożsamościowy studentów, sprawnym i transparentnym funkcjonowaniu instytucjonalnym oraz żywej, wielowymiarowej współpracy międzynarodowej, która poszerza horyzonty i buduje mosty między kulturami akademickimi.

Kolegium ISM pragnie nie tylko utrzymać, lecz dalej umacniać swoją pozycję jednej z najważniejszych jednostek akademickich w Polsce oferujących kształcenie międzyobszarowe. Równocześnie zachowuje wrażliwość na zmieniające się potrzeby społeczne i kulturowe, pozostając w dialogu z otoczeniem – także poza murami uniwersytetu. Naszą misją jest tworzenie przestrzeni, w której studenci nie tylko zdobywają wiedzę, lecz doświadczają jej sensu – uczą się rozumieć złożoność świata, współpracować, zadawać pytania i poszukiwać odpowiedzi. Kolegium ISM to wspólnota oparta na szacunku, zaangażowaniu i ambicji – miejsce, które inspirowe i przygotowuje do odpowiedzialnego działania w życiu akademickim, społecznym i zawodowym.

I Kreowanie silnej tożsamości Kolegium ISM w środowisku akademickim, otoczeniu uczelni w kraju i zagranicą

Kolegium ISM zajmuje w strukturze Uniwersytetu Śląskiego unikalną pozycję jako **innowacyjne miejsce organizacji kształcenia, które dzięki personalizacji ścieżek kształcenia, interdyscyplinarności oraz elastycznemu modelowi dydaktycznemu odpowiada na potrzeby i oczekiwania współczesnego pokolenia studentów**. Kolegium przygotowuje swoich absolwentów do skutecznego funkcjonowania w coraz bardziej złożonym, globalnym środowisku akademickim i zawodowym, wyposaża ich w kompetencje transwersalne, zdolność krytycznego myślenia oraz wysoką mobilność intelektualną.

Realizacja tych założeń sprzyja nie tylko pogłębianiu identyfikacji studentów z Kolegium ISM, ale także wspiera pozyskiwanie wybitnych kandydatów, w tym laureatów olimpiad przedmiotowych i uczniów szkół funkcjonujących poza systemowo. Poprzez systematyczne działania promocyjne i rozwijanie współpracy krajowej i międzynarodowej, Kolegium umacnia swoją pozycję jako jednostka nowoczesna, otwarta na innowacje, stanowiąca wizytówkę Uniwersytetu Śląskiego.

I.1. Rozwój tożsamości Kolegium ISM w ramach Uniwersytetu Śląskiego zakłada umacnianie jego pozycji jako jednostki o wyrazistym profilu edukacyjnym i kulturowym, która w sposób komplementarny i innowacyjny wpisuje się w misję Uczelni. Kolegium pełni rolę przestrzeni eksperymentu dydaktycznego, interdyscyplinarnej współpracy oraz aktywnego dialogu między środowiskami naukowymi i społecznymi. Budowanie tożsamości w obrębie Uniwersytetu oznacza zarówno wzmacnianie rozpoznawalności i spójności działań Kolegium, jak i rozwijanie relacji partnerskich z innymi jednostkami, poprzez wspólne projekty, wymianę doświadczeń i udział w kształtowaniu kierunków rozwoju uczelni. Dzięki temu Kolegium ISM staje się integralnym, ale jednocześnie unikalnym elementem uniwersyteckiej wspólnoty, miejscem, które **inspiruje do poszukiwania nowych modeli edukacji i myślenia o uniwersytecie przyszłości.**

I.2. Kolegium ISM podejmuje działania mające na celu intensyfikację promocji i aktywne budowanie relacji z potencjalnymi kandydatami na studiach, ze szczególnym uwzględnieniem np. laureatów olimpiad przedmiotowych czy uczniów szkół pozasystemowych. Równocześnie rozwijane są inicjatywy naukowe i popularyzatorskie,

takie jak konferencje, seminaria, warsztaty oraz projekty badawczo-edukacyjne. Dzięki temu Kolegium umacnia swoją obecność i wizerunek zarówno w przestrzeni Uniwersytetu Śląskiego, jak i poza nim, budując trwałe relacje z otoczeniem akademickim, społecznym, artystycznym i gospodarczym oraz zwiększając atrakcyjność oferty edukacyjnej.

- I.3.** Systematyczne wzmacnianie **obecności Kolegium ISM poza granicami kraju** jest kluczowe dla budowania jego rozpoznawalnej, silnej marki na arenie międzynarodowej. Dzięki aktywnej współpracy z zagranicznymi uczelniami i instytucjami naukowymi, wymianom studenckim i stażom zagranicznym, Kolegium staje się symbolem innowacyjnego, interdyscyplinarnego podejścia do edukacji i badań. Taka **międzynarodowa obecność pozwala** nie tylko podnosić prestiż Uniwersytetu Śląskiego, ale również **przyciągać najlepszych kandydatów i partnerów z całego świata**. Budowanie tożsamości Kolegium na poziomie globalnym opiera się na tworzeniu trwałych relacji, promowaniu wartości otwartości i współpracy oraz wdrażaniu nowoczesnych metod kształcenia i badań, które odpowiadają na wyzwania współczesnej nauki i rynku pracy.

II Wdrożenie modelu dwukierunkowości i międzydziedzinowej pracy dyplomowej

Wdrożenie modelu dwukierunkowości oraz międzydziedzinowej pracy dyplomowej stanowi istotny krok w kierunku **nowoczesnej, elastycznego kształcenia jako odpowiedzi na potrzeby współczesnych oczekiwań uczelni i jej otoczenia w świetle rozwoju AI**. Model ten umożliwia studentom zdobycie szerokiego spektrum wiedzy i umiejętności z różnych obszarów nauki, co sprzyja rozwijaniu kompetencji międzydziedzinowych oraz kreatywnego podejścia do rozwiązywania złożonych problemów. **Dzięki integracji dwóch kierunków studiów oraz wspólnej, międzydziedzinowej pracy dyplomowej, proces kształcenia staje się bardziej spersonalizowany i dostosowany do indywidualnych aspiracji oraz predyspozycji studentów.** To nowoczesne podejście dydaktyczne sprzyja również współpracy krajowej i międzynarodowej, wzmacniając potencjał badawczy i edukacyjny Kolegium ISM.

II.1. Znaczna grupa studentów Kolegium ISM kończy studia na Uniwersytecie Śląskim, zdobywając więcej niż jeden dyplom. Dotychczas łączenie dwóch lub więcej kierunków studiów miało charakter indywidualny i było wynikiem samodzielnych decyzji studentów. Celem tego zadania jest **wdrożenie modelu dwukierunkowości, który stanie się obowiązkowym elementem kształcenia w Kolegium ISM**. Wdrożenie tego rozwiązania będzie opierać się na jasno określonych wymogach formalnych, tak aby każdy student Kolegium realizował dwa kierunki studiów oraz przygotowywał interdyscyplinarną pracę dyplomową. Dzięki temu absolwenci Kolegium ISM będą lepiej przygotowani do funkcjonowania na dynamicznym rynku pracy, wyposażeni w wiedzę i kompetencje z różnych dziedzin, co zwiększy ich konkurencyjność i elastyczność zawodową.

II.2. W kontekście unowocześniania procesu dydaktycznego, istotnym kierunkiem rozwoju w Kolegium ISM jest **nadanie nowej rangi i struktury międzydziedzinowej pracy dyplomowej do uzyskania dwóch dyplomów z różnych kierunków**. Dotychczasowa swoboda wyboru tematów przez studentów może zostać wzmocniona poprzez wprowadzenie zintegrowanych, projektowych form realizacji pracy dyplomowej, w których współpracują promotorzy z różnych dziedzin wiedzy, a sama praca staje się rzeczywistym laboratorium interdyscyplinarnego myślenia i innowacyjnych rozwiązań. Unowocześnienie formy pracy dyplomowej zakłada większą orientację na realne

problemy społeczne, naukowe i technologiczne – zarówno w ujęciu lokalnym, jak i globalnym. Może również obejmować wykorzystanie metod projektowych (project-based learning), pracy zespołowej, komponentów praktycznych czy elementów badań jakościowych i ilościowych prowadzonych we współpracy z partnerami zewnętrznymi, także międzynarodowymi. Tym samym międzydziedzinowa **praca dyplomowa** przestaje być jedynie końcowym elementem studiów, a staje się ich **kulminacją i procesem łączącym różne obszary wiedzy, rozwijającym kompetencje badawcze, analityczne i komunikacyjne oraz budującym tożsamość intelektualną studenta jako twórcy i interpretatora wiedzy.**

III Zaprojektowanie międzyobszarowego laboratorium idei i działań

Celem zadania jest **rozwijanie innowacyjnego modelu kształcenia w postaci międzyobszarowego laboratorium idei i działań**, będącego przestrzenią aktywności naukowej, twórczej i projektowej studentów Kolegium ISM. Laboratorium ma integrować kluczowe elementy dydaktyki jednostki, w szczególności tutoring naukowy również międzynarodowy, zajęcia o charakterze projektowym, pracę zespołową oraz rozwój indywidualnych ścieżek studenckich: **naukowej i /zawodowej profesjonalnej**.

III.1. Rozbudowa modelu tutoringu jako kluczowego elementu wzmacniającego sprawczość i upodmiotowienie studentów Kolegium ISM. Mimo iż obecny regulamin Kolegium dopuszcza możliwość skorzystania z tzw. zewnętrznych tutorów, to w zdecydowanej większości są nimi pracownicy Uniwersytetu Śląskiego. Nowa strategia Kolegium zakłada zintensyfikowanie współpracy z wiodącymi jednostkami naukowymi w kraju i za granicą, w tym konsorcjum T4U, co pozwoli na budowę międzynarodowej sieci tutorskiej, umożliwiającej studentom aplikowanie o opiekę do wybitnych przedstawicieli środowiska akademickiego w kraju i za granicą.

Zakłada się wdrożenie **zaawansowanego modelu tutoringu naukowego, integrującego kompetencje międzyobszarowe oraz elementy współpracy międzynarodowej**, co pozwoli na podniesienie jakości kształcenia, zwiększenie mobilności akademickiej i rozwój kompetencji badawczych studentów, co przyczyni się do umiędzynarodowienia Kolegium ISM i wzmocni pozycję absolwentów na rynku pracy.

Ważnym elementem **rozwaju tutoringu naukowego, w aspekcie jego organizacji**, w tym wprowadzenie algorytmów wyboru i dwustronnej ewaluacji współpracy tutor-podopieczny jest **Tutorium - dynamiczna relacja i rozwój**. W ramach Tutorium studenci będą mieli możliwość wyboru, współpracy z tutorami z Uniwersytetu Śląskiego i wiodących ośrodków akademickich w Polsce i za granicą, uczestniczyć w multidyscyplinarnych projektach, rozwiązywać rzeczywiste problemy społeczne i technologiczne, a także rozwijać kompetencje miękkie i badawcze w dynamicznym, wspierającym środowisku kolegium i uniwersytetu.

Projekt ten wzmocni profil Kolegium jako przestrzeni eksperymentowania dydaktycznego i akademickiego, oferującej studentom nowoczesne narzędzia kształcenia, rozwijającej ich potencjał w kierunku przyszłych ról badaczy, ekspertów i liderów działań społecznych jak i intelektualnych.

III.2. Kooperacja zadaniowa w ramach KISM opiera się na eksploracji zagadnień, które wymykają się prostym klasyfikacjom dyscyplinarnym i nie dają się rozwiązać przy użyciu jednej metody czy perspektywy. To wyzwania wymagające spojrzenia przekrojowego, łączenia różnych obszarów wiedzy, umiejętności analitycznych, praktycznych i społecznych. Wprowadzenie modułu pracy zespołowej (dawniej „problemy niejednorodne” realizowane w ramach USM) na poziomie studiów pierwszego stopnia odpowiada na zmieniający się profil przygotowania absolwentów szkół średnich i **pozwala studentom rozwijać kluczowe kompetencje przyszłości**, takie jak integracja wiedzy i działania, rozumienie złożoności procesów społecznych i technologicznych, oraz **tworzenie innowacyjnych odpowiedzi na realne problemy z odpowiedzialnym wykorzystaniem AI**. Realizacja wspólnych celów w zespole opiera się na świadomym wykorzystaniu zidentyfikowanych, indywidualnych zasobów każdego członka grupy. Rozpoznanie kompetencji, stylów działania i osobistych mocnych stron umożliwia efektywny podział zadań, sprzyja większemu zaangażowaniu oraz pozwala na rozwijanie zarówno zdolności przywódczych, jak i odpowiedzialności zespołowej.

III.3. Profilowanie ścieżki rozwoju, polegające na **podejmowaniu w II semestrze USM, które pełnią funkcję ewaluacyjną, umożliwiającą studentom świadomą weryfikację uzyskanej wiedzy, rozwiniętych kompetencji i nabytych umiejętności z wykorzystaniem podmiotów zewnętrznych**. Efektem tej refleksji i autooceny jest wybór jednej z możliwych ścieżek dalszego rozwoju naukowy lub praktyczny poprzez: albo 1) udział w zagranicznym wyjeździe akademickim (np. w ramach wymiany lub szkoły letniej) albo odbycie stażu w firmie, instytucji kultury lub organizacji społecznej albo podjęcie pracy nad interdyscyplinarną, dwudzielinową pracą dyplomową. Każda z tych dróg stanowi praktyczne zastosowanie zdobytych doświadczeń oraz istotny etap w procesie personalizacji edukacji i budowania własnego profilu akademicko-zawodowego, zwiększającego podmiotowość uczestnika procesu. Wzmacnianie sprawczości oznacza systematyczne budowanie takich mechanizmów i środowiska dydaktycznego, które umożliwiają studentom samodzielne projektowanie własnej ścieżki kształcenia, podejmowanie świadomych decyzji edukacyjnych, realizację autorskich projektów badawczych oraz rozwijanie kompetencji w zróżnicowanych środowiskach akademickich - krajowych i międzynarodowych.

IV Rozwój infrastruktury i partnerstw edukacyjnych

Stała poprawa warunków studiowania w Kolegium ISM realizowana jest poprzez ciągły **rozwój nowoczesnej infrastruktury dydaktycznej** oraz budowanie i pogłębianie współpracy z innymi uczelniami, które funkcjonują jako **rozszerzona przestrzeń edukacyjna**.

Inwestycje w wyposażenie sal wykładowych, laboratoriów oraz przestrzeni do pracy grupowej tworzą inspirujące i komfortowe środowisko nauki, sprzyjające zarówno indywidualnemu rozwojowi studentów, jak i pracy zespołowej. Równocześnie rozwijane partnerstwa z krajowymi i zagranicznymi jednostkami akademickimi pozwalają na organizację wspólnych zajęć, wymianę doświadczeń oraz realizację interdyscyplinarnych projektów edukacyjnych, które wzbogacają ofertę kształcenia i poszerzają horyzonty studentów, czyniąc Kolegium miejscem dynamicznej i otwartej na innowacje edukacji.